

TAMPEREEN SEUDUN AMMATTIOISTO

TYÖSSÄOPPIMISEN JA AMMATTIOSAAMISEN NÄYTÖN ARVIOINTILOMAKE / HOITO JA HUOLENPITO

(Opetussuunnitelmaperusteinen koulutus)

Oppilaitos: _____

Opiskelija: _____ Ryhmätunnus: _____

Työssäoppimispaikka: _____

Näyttöpaikka: _____

Työssäoppimisen ajankohta ja jakson pituus: _____

Ammattiosaamisen näytön ajankohta: _____

Työpaikkaohjaaja: _____

Opettaja: _____

Työssäoppimissivusto: http://www.tredu.fi/tyojayrityselama/tyossaoppiminen_0.html

Päivitetty kesäkuu 2015 Tovot Seija Ahola ja Nina Eskola-Salin

HOIDON JA HUOLENPIDON AMMATTITAITOVAATIMUKSET

Opiskelija osaa

- asettaa tavoitteita omalle toiminnalleen hoito- ja huolenpitotyössä
- laatia tarve- ja voimavara- lähtöisen asiakkaan tai potilaan hoitoa ja huolenpitoa edistävän suunnitelman sekä toteuttaa ja arvioida sitä
- tukea asiakkaita tai potilaita selviytymään päivittäisissä toiminnoissa
- tarkkailla asiakkaan tai potilaan elintoimintoja ja toimintakykyä sekä kirjata havaintojaan ja tiedottaa niistä
- tehdä asiakas- ja potilaslähtöistä hoito- ja huolenpitotyötä hyödyntäen hoidon ja huolenpidon tietoperustaa
- toteuttaa muisti-, pitkäaikais- ja kansansairauksia (mm. sydän- ja verisuonisairaudet, diabetes, epilepsia, Parkinsonin tauti, Alzheimerin tauti, reuma, aivoverenvuoto, aivoinfarkti, mielenterveys- ja päihdesairaudet, artroosi ja osteoporoosi, aistivammat ja sairaudet) sairastavien perushoitoa sekä edistää heidän vuorovaikutustaan ja kuntoutumistaan
- edistää asiakkaan tai potilaan fyysistä ja psyykkistä terveyttä, potilas- ja asiakasturvallisuutta ja hyvinvointia
- asiakkaan tai potilaan ammatillisen kohtaamisen
- hyödyntää apuvälineiden ja teknologian mahdollisuuksia hoito- ja huolenpitotyössä
- ohjata asiakkaita tai potilaita käyttämään sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita ja toimeentuloturvan etuuksia
- toteuttaa kestävän kehityksen periaatteita toiminnassaan
- ottaa työssään huomioon laatutyön suositukset sekä omavalvonnasta annetut määräykset
- toteuttaa lääkehoidon, annostella ja antaa lääkkeitä sekä tarkkailla niiden vaikutuksia
- arvioida omaa toimintaansa ja ammatillista kehittymistään sekä hyödyntää saamaansa palautetta
- arvioida mahdollisuuksiaan toimia tulevaisuudessa yrittäjänä
- noudattaa työhyvinvointi- ja työturvallisuusohjeita ja määräyksiä
- noudattaa sosiaali- ja terveysalan säädöksiä ja eettisiä periaatteita.

HOIDON JA HUOLENPIDON TYÖSSÄOPPIMISEN JA AMMATTIOSAAMISEN NÄYTÖN ARVIOINNIN KOHTEET JA ARVIOINTIKRITEERIT

1. Työprosessin hallinta				
	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3	Huomioita
Suunnitelmallinen työskentely				
1.1.	asettaa tavoitteita työryhmän tukemana omalle toiminnalleen. Kertoo tavoitteistaan työryhmälle ja toteuttaa suunnitelmaansa.	asettaa tavoitteita omalle toiminnalleen ja perustelee suunnitelmaansa työryhmälle. Toteuttaa suunnitelmaansa.	asettaa tavoitteet omalle toiminnalleen ja esittää työryhmälle vaihtoehtoisia ratkaisuja suunnitelmaansa, toteuttaa sitä ja arvioi omaa toimintaansa.	
1.2.	tunnistaa eri-ikäisten ja taustaltaan erilaisten asiakkaiden tai potilaiden fyysisiä, psyykkisiä, sosiaalisia, henkisiä ja hengellisiä tarpeita sekä voimavaroja joitakin tiedonkeruumenetelmiä käyttäen.	tunnistaa eri-ikäisten ja taustaltaan erilaisten asiakkaiden tai potilaiden fyysisiä, psyykkisiä, sosiaalisia, henkisiä ja hengellisiä tarpeita sekä voimavaroja monipuolisesti erilaisia tiedonkeruumenetelmiä käyttäen.	tunnistaa laajasti eri-ikäisten ja taustaltaan erilaisten asiakkaiden tai potilaiden fyysisiä, psyykkisiä, sosiaalisia, henkisiä ja hengellisiä tarpeita sekä voimavaroja monipuolisesti ja luovasti tiedonkeruumenetelmiä käyttäen.	
1.3.	laatii työryhmän ohjeiden mukaan voimavaralähtöisen hoitoa ja huolenpitoa edistävän suunnitelman osana hoito- ja huolenpitotyön työprosessia.	laatii hoitoa ja huolenpitoa edistävän suunnitelman osana hoito- ja huolenpitotyön työprosessia käyttäen suomalaista hoitotyön toimintoluokitusta tai kunkin toimintaympäristön käytössä olevaa asiakas- tai potilaskohtaista suunnitelmaa. Hyödyntää asiakkaan tai potilaan voimavaroja ja verkostoa.	laatii hoitoa ja huolenpitoa edistävän suunnitelman osana hoito- ja huolenpitotyön työprosessia käyttäen suomalaista hoitotyön toimintoluokitusta tai kunkin toimintaympäristön käytössä olevaa asiakas- tai potilaskohtaista suunnitelmaa. Hyödyntää asiakkaan tai potilaan voimavaroja ja verkostoa. Perustelee suunnitelman merkityksen kokonaisvaltaisessa asiakastyössä.	
1.4.	toimii tutuissa tilanteissa suunnitelman mukaisesti yhteistyössä asiakkaan tai potilaan sekä hänen verkostonsa kanssa. Arvioi omaa toimintaansa ja suunnitelman toteutumista.	toimii suunnitelman mukaisesti yhteistyössä asiakkaan tai potilaan sekä hänen verkostonsa kanssa. Arvioi omaa toimintaansa ja suunnitelman toteutumista.	toimii joustavasti suunnitelman mukaisesti yhteistyössä asiakkaan tai potilaan sekä hänen verkostonsa kanssa. Arvioi realistisesti omaa toimintaansa ja suunnitelman toteutumista. Perustelee omaa toimintaansa.	
Laadukas työskentely ja omavalvonnan huomioon ottaminen				
1.5.	työskentelee toimintaympäristön laatusuosituksen mukaan ottaen huomioon omavalvonnasta annetut määräykset, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta.	työskentelee toimintaympäristön laatusuosituksen ja omavalvonnasta annettujen määräysten mukaan.	työskentelee toimintaympäristön laatusuosituksen ja omavalvonnasta annettujen määräysten mukaan ja tekee realistisia työhönsä liittyviä kehittämiskehdotuksia.	

Arviointikohteet:	Arviointikriteerit yleisellä tasolla:	
<p>Työprosessin hallinta</p> <p>Arvioidaan oman työn suunnittelua, työsuorituksen arviointia ja oman toiminnan kehittämistä.</p> <p>Arvioidaan työkokonaisuuden toteuttamista, itsenäisyyttä ja vastuullisuutta.</p>	T1	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee työtään, mutta uusissa tilanteissa tai työympäristön muuttuessa tarvitsee ohjausta • arvioi työnsä onnistumista • toimii tutuissa työtehtävissä • työskentelee siten, että työn lopputulos on hyväksyttävissä työn suunnitelman tai laatu- tavoitteiden mukaisesti • tarvitsee työvaiheissa etenemisessä ajoittaista ohjausta • noudattaa työohjeita, työaikoja, sopimuksia sekä neuvottelee poikkeamista.
	H2	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee oman työnsä • arvioi työnsä onnistumista työn kuluessa ja selviytyy uusista ja muuttuvista tilanteista oma-aloitteisesti • ottaa huomioon työskentelyssään työnsä kokonaisuuden (esim. mistä alkaa, mihin päättää ja mitä välineitä ym. työssä tarvitaan) • työskentelee siten, että työn lopputulos sisältää työtehtävän erityisvaatimuksia • etenee sujuvasti työvaiheesta toiseen • tekee annetut tehtävät omatoimisesti ja huolehtii työtehtävistään alusta loppuun ja vastaa omasta työosuudestaan.
	K3	<ul style="list-style-type: none"> • suunnittelee itsenäisesti vastuullaan olevia töitä ja tehtäviä • arvioi työnsä onnistumista, perustelee arviotaan ja arvioi sekä kehittää työskentelytapojaan ja työympäristöään • ottaa huomioon työnsä kokonaisuuden, toimintaympäristön oman työnsä osana sitä • työskentelee työpaikan erityisvaatimusten mukaisesti siten, että työn lopputulos on tavoitteiden mukainen • etenee työssään järjestelmällisesti ja sujuvasti sovittaen työnsä työympäristön muuhun toimintaan • tekee omalla vastuualueellaan omatoimisesti muitakin kuin annettuja työtehtäviä.

Arvosana: _____

Perustelut arvosanalle: _____

2. Työmenetelmien,- välineiden ja materiaalin hallinta				
	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3	Huomioita
Hoito ja huolenpitytyössä toimiminen				
2.1.	tukee ja auttaa asiakkaita tai potilaita selviytymään päivittäisissä toiminnoissa (puhtaus ja pukeutuminen, syöminen ja juominen, erittäminen, liikkuminen, uni ja lepo sekä asioiden hoito, kommunikointi ja vuorovaikutus), ottaa työssään huomioon asiakkaan tai potilaan seksuaali- ja lisääntymisterveyden sekä seksuaalisuuden suuntautumisen moninaisuuden), mutta tarvitsee ajoittain ohjausta ja tukea.	tukee ja auttaa asiakkaita tai potilaita selviytymään päivittäisissä toiminnoissa. Ottaa työssään huomioon asiakkaan tai potilaan yksilölliset tarpeet.	tukee ja auttaa itsenäisesti ja voimavaralähtöisesti asiakkaita tai potilaita selviytymään päivittäisissä toiminnoissa yksilölliset tarpeet huomioon ottaen.	
2.2.	tarkkailee asiakkaan tai potilaan elintoimintoja (verenkierto ja hengitys), aistitoimintoja ja toimintakykyä työryhmän tukemana.	tarkkailee asiakkaan tai potilaan elintoimintoja, aistitoimintoja, toimintakykyä ja vointia. Tunnistaa muutoksia asiakkaan tai potilaan tilassa.	tarkkailee asiakkaan tai potilaan elintoimintoja, aistitoimintoja, toimintakykyä ja vointia. Tunnistaa muutoksia asiakkaan tai potilaan tilassa ja toimii muuttuneessa tilanteessa asianmukaisesti.	
2.3.	mittaa oikein asiakkaan tai potilaan lämmön, hengitystiheyden, pulssin, tajunnan tason, verenpaineen ja verensokerin.	mittaa oikein asiakkaan tai potilaan lämmön, hengitystiheyden, pulssin, tajunnan tason, verenpaineen ja verensokerin sekä tunnistaa muutoksia asiakkaan tai potilaan tilassa.	mittaa oikein asiakkaan tai potilaan lämmön, hengitystiheyden, pulssin, tajunnan tason, verenpaineen ja verensokerin. Tunnistaa muutoksia asiakkaan tai potilaan tilassa ja toimii muuttuneessa tilanteessa asianmukaisesti.	
2.4.	tarkkailee asiakkaan tai potilaan kipua sekä lievittää sitä työryhmän tukemana.	tunnistaa asiakkaan tai potilaan kipua ja käyttää työryhmän tukemana erilaisia menetelmiä kivun lievittämiseksi.	tunnistaa potilaan kipua ja käyttää erilaisia menetelmiä kivun lievittämiseksi.	
2.5	kirjaa havaintojaan työryhmän tukemana asiakas- tai potilas-kohtaiseen suunnitelmaan. Tiedottaa havainnoistaan suullisesti, kirjallisesti ja tietoteknisiä välineitä käyttäen. Ottaa huomioon tietosuojaan.	kirjaa havainnot asiakas- tai potilas-kohtaiseen suunnitelmaan. Tiedottaa havainnoistaan suullisesti, kirjallisesti ja tietoteknisiä välineitä käyttäen. Ottaa huomioon tietosuojaan.	kirjaa havainnot itsenäisesti asiakas- tai potilas-kohtaiseen suunnitelmaan. Tiedottaa havainnoistaan suullisesti, kirjallisesti ja tietoteknisiä välineitä käyttäen. Ottaa huomioon tietosuojaan.	

	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3	Huomioita
2.6	toteuttaa asiakas- tai potilaslähtöisesti työryhmän ohjeiden mukaan asiakkaiden tai potilaiden päivittäistä terveydenhoitoa, muisti-, pitkäaikais- ja kansansairauksia sairastavien perushoitoa (mm. suunhoito, ihon hoito, liikehoito sekä käsien ja jalkojen hoito) ja edistää kuntoutumista.	toteuttaa oma-aloitteisesti ja asiakas- tai potilaslähtöisesti asiakkaiden tai potilaiden päivittäistä terveydenhoitoa, muisti-, pitkäaikais- ja kansansairauksia sairastavien perushoitoa. Tukee asiakkaiden tai potilaiden omatoimisuutta ja edistää kuntoutumista voimassa olevien hoitokäytäntöjen mukaisesti.	toteuttaa oma-aloitteisesti ja asiakas- tai potilaslähtöisesti asiakkaiden tai potilaiden päivittäistä terveydenhoitoa, muisti-, pitkäaikais- ja kansansairauksia sairastavien perushoitoa. Tukee asiakkaiden tai potilaiden omatoimisuutta ja edistää kuntoutumista sekä arvioi perushoidon menetelmiä voimassa olevien hoitokäytäntöjen mukaisesti.	
2.7	kohtaa asiakkaan tai potilaan ammatillisesti.	kohtaa asiakkaan tai potilaan ammatillisesti ja edistää asiakkaan tai potilaan hyvinvointia vuorovaikutuksellisin keinoin.	kohtaa asiakkaan tai potilaan ammatillisesti ja edistää asiakkaan tai potilaan hyvinvointia oma-aloitteisesti ja yksilöllisesti vuorovaikutuksellisin keinoin.	
2.8	käyttää työryhmän jäsenenä aktiivista läsnäoloa työmenetelmänä.	käyttää aktiivista läsnäoloa työmenetelmänä.	käyttää aktiivista läsnäoloa työmenetelmänä myös asiakkaan tai potilaan vaativissa elämäntilanteissa.	
Yrittäjänä toimimisen mahdollisuuksien arviointi				
2.9	arvioi ohjattuna oman toiminnan ja työn tekemisen vahvuuksien ja kehittämisen tarpeita.	arvioi oman toiminnan ja työn tekemisen vahvuuksia ja mahdollisuuksia toimia tulevaisuudessa yrittäjänä ammattialallaan.	arvioi oman toiminnan ja työn tekemisen vahvuuksia ja mahdollisuuksia toimia yrittäjänä ammattialallaan ja asettaa kehittymistavoitteita yrittäjyysosaamiselleen.	
Terveyden, turvallisuuden ja toimintakyvyn huomioinnin				
2.10	edistää voimavaralähtöisesti asiakkaan tai potilaan fyysistä ja psyykkistä terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia.	edistää voimavaralähtöisesti ja oma-aloitteisesti asiakkaan tai potilaan terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia.	edistää voimavaralähtöisesti, oma-aloitteisesti ja monipuolisesti asiakkaan tai potilaan terveyttä, turvallisuutta ja hyvinvointia.	
2.11	ohjaa asiakkaita tai potilaita toiminnallisin menetelmin virikkeellisyteen ja sosiaaliseen osallistumiseen.	ohjaa ja kannustaa asiakkaita tai potilaita toiminnallisin menetelmin virikkeellisyteen ja sosiaaliseen osallistumiseen, mikä tukee heidän verkostojensa säilymistä ja muodostumista.	ohjaa ja kannustaa luovasti ja toiminnallisin menetelmin asiakkaita tai potilaita virikkeellisyteen ja monipuoliseen sosiaaliseen osallistumiseen, mikä tukee heidän verkostojensa säilymistä ja muodostumista. Turvaa myös mahdollisuuden sosiaaliseen osallisuuteen.	

	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3	Huomioita
2.12	havaitsee tuen tarpeen ja joitakin asiakkaan tai potilaan sosiaalisia ongelmia (esim. yksinäisyys, elämänhallinnan ongelmat, kaltoinkohtelu, perhe- ja lähisuhdeväkivalta ja mielenterveys- ja päihdeongelmat).	tunnistaa asiakkaan tai potilaan sosiaalisia ongelmia ja ottaa ne työryhmän ohjeiden mukaan huomioon hoito- ja huolenpitotyössä.	tunnistaa asiakkaan tai potilaan sosiaalisia ongelmia ja ottaa ne työryhmän ohjeiden mukaan huomioon hoito- ja huolenpitotyössä. Keskustelee asiakkaan tai potilaan kanssa hänen tilanteestaan ja ohjaa häntä hakemaan apua.	
2.13	tunnistaa asiakkaan tai potilaan kansanterveydellisiä riskejä ja tapaturmien vaaran.	tunnistaa asiakkaan tai potilaan kansanterveydellisiä riskejä ja tapaturmien vaaran ja ottaa ne työryhmän ohjeiden mukaan huomioon hoito- ja huolenpitotyössä.	tunnistaa asiakkaan tai potilaan kansanterveydellisiä riskejä ja tapaturmien vaaran ja ottaa ne huomioon hoito- ja huolenpitotyössä sekä keskustelee asiakkaan tai potilaan kanssa hänen tilanteestaan.	
2.14	ohjaa asiakasta tai potilasta valitsemaan tai valitsee ravitsemussuositusten mukaisen ateriakokonaisuuden ottaen huomioon erityisruokavaliot.	motivoi ja ohjaa asiakasta tai potilasta valitsemaan tai valitsee ravitsemussuositusten mukaisen ateriakokonaisuuden ottaen huomioon erityisruokavaliot.	motivoi ja ohjaa perustellen asiakasta tai potilasta valitsemaan tai valitsee ravitsemussuositusten mukaisen ateriakokonaisuuden ottaen huomioon erityisruokavaliot.	
2.15	huolehtii asiakkaan tai potilaan ympäristön turvallisuudesta ja puhtaanapidosta sekä vaatehuollosta.	ohjaa huolehtimaan tai huolehtii itsenäisesti asiakkaan tai potilaan ympäristön turvallisuudesta, viihtyisyydestä ja puhtaanapidosta sekä vaatehuollosta.	ohjaa ja motivoi huolehtimaan tai huolehtii asiakkaan tai potilaan ympäristön turvallisuudesta, viihtyisyydestä ja puhtaanapidosta sekä vaatehuollosta.	
	Hoito- ja huolenpitotyössä toimiminen			
2.16	hyödyntää työryhmän ohjeiden mukaan apuvälineiden ja teknologian mahdollisuuksia hoito- ja huolenpitotyössä.	hyödyntää omaaloitteisesti apuvälineiden ja teknologian mahdollisuuksia hoito- ja huolenpitotyössä.	hyödyntää monipuolisesti ja luovasti apuvälineiden ja teknologian mahdollisuuksia hoito- ja huolenpitotyössä.	
2.17	valitsee työryhmän ohjeiden mukaan luontoa säästäviä materiaaleja, välineitä ja menetelmiä sekä käyttää energiaa säästäviä työtapoja. Ottaa toiminnassaan huomioon kestävän kehityksen sosiaalisen ulottuvuuden.	valitsee luontoa säästävät materiaalit, välineet ja menetelmät sekä käyttää energiaa säästäviä työtapoja. Noudattaa työssään kestävän kehityksen sosiaalisia periaatteita.	kannustaa ja opastaa asiakkaita tai potilaita valitsemaan luontoa säästäviä materiaaleja, välineitä ja menetelmiä sekä käyttää energiaa säästäviä työtapoja ja perustelee toimintaansa myös kestävän kehityksen sosiaalisilla perusteilla	

	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3	Huomioita
2.18	tunnistaa asiakkaan tai potilaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen sekä toimeentuloturvan tarpeita.	tunnistaa asiakkaan tai potilaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen sekä toimeentuloturvan tarpeita ja kertoo palveluista asiakkaalle tai potilaalle.	tunnistaa monipuolisesti asiakkaan tai potilaan sosiaali- ja terveydenhuollon palvelujen sekä toimeentuloturvan tarpeita. Ohjaa asiakasta tai potilasta käyttämään sosiaali- ja terveydenhuollon palveluita sekä toimeentuloturvan etuuksia.	
Lääkehoidon toteuttaminen				
2.19	annostelee lääkkeet virheettömästi asiakas- tai potilaskohtaisiin annoksiin, tarkistaa annosjakelupussissa olevat lääkkeet (mikäli sellainen on käytössä) ja antaa lääkkeet luonnollista tietä (suun kautta, peräsuoleen, iholle, silmään, nenään, korvaan, emättimeen), injektiona ihon alle ja lihakseen (s.c. , i.m.) - ja hengityksen kautta (inh.) ohjeiden mukaan. Työskentelee aseptiikkaa ja työ- ja ympäristönsuojeluohjeita noudattaen.	annostelee lääkkeet virheettömästi asiakas- tai potilaskohtaisiin annoksiin, tarkistaa annosjakelupussissa olevat lääkkeet (mikäli sellainen on käytössä) ja antaa lääkkeet luonnollista tietä (suun kautta, peräsuoleen, iholle, silmään, nenään, korvaan, emättimeen), injektiona ihon alle ja lihakseen (s.c. , i.m.) ja hengitettynä (inh.) ohjeiden mukaan. Työskentelee aseptiikkaa ja työ- ja ympäristönsuojeluohjeita noudattaen.	annostelee lääkkeet virheettömästi asiakas- tai potilaskohtaisiin annoksiin, tarkistaa annosjakelupussissa olevat lääkkeet (mikäli sellainen on käytössä) ja antaa lääkkeet luonnollista tietä (suun kautta, peräsuoleen, iholle, silmään, nenään, korvaan, emättimeen), injektiona ihon alle ja lihakseen (s.c. , i.m.) ja hengitettynä (inh.) ohjeiden ja tilanteen mukaisesti. Työskentelee aseptiikkaa ja työ- ja ympäristönsuojeluohjeita noudattaen.	
2.20	etsii tietoja lääkkeiden vaikutuksista ja sivuvaikutuksista luotettavista tietolähteistä, kuten Pharmaca Fennicasta tai lääketietojärjestelmistä. Tarkkailee asiakkaan tai potilaan käyttämien lääkkeiden vaikutuksia ja haittavaikutuksia ja mahdollista lääkkeiden väärinkäyttöä ohjeiden mukaan sekä tiedottaa suullisesti ja kirjallisesti havainnoistaan, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta.	käyttää luotettavia tietolähteitä, kuten Pharmaca Fennicaa tai lääketietojärjestelmiä asiakkaan tai potilaan käyttämien lääkkeiden vaikutusten ja haittavaikutusten ja mahdollisten lääkkeiden väärinkäytön tarkkailussa. Tiedottaa suullisesti ja kirjallisesti havainnoistaan.	käyttää luotettavia tietolähteitä, kuten Pharmaca Fennicaa tai lääketietojärjestelmiä ja tarkkailee lääkkeiden vaikutuksia ja haittavaikutuksia ja mahdollista lääkkeiden väärinkäyttöä osana asiakkaan tai potilaan kokonaisuhoitoa. Tiedottaa oma-aloitteisesti suullisesti ja kirjallisesti havainnoistaan.	
2.21	ohjaa asiakasta tai potilasta sähköisen reseptin (eResepti) tulkinnessa ja voimassaoloajassa. Tunnistaa asiakkaan tai potilaan lääkehoitoon vaikuttavia mahdollisia riskejä ja tiedottaa niistä työryhmässä.	ohjaa asiakasta tai potilasta sähköisen reseptin (eResepti) tulkinnessa ja voimassaoloajassa sekä lääkkeiden käytössä, säilyttämisessä ja hävittämisessä vastuualueensa asettamissa rajoissa. Antaa tietoa päihneiden käytön vaikutuksista lääkehoitoon.	ohjaa ja neuvoo asiakasta tai potilasta sähköisen reseptin (eResepti) tulkinnessa ja voimassaoloajassa, ohjaa asiakasta tai potilasta eri tilanteissa lääkkeiden käytössä, säilyttämisessä ja hävittämisessä säädösten ja vastuualueensa rajoissa. Antaa tietoa päihneiden käytön vaikutuksista lääkehoitoon.	

Arviointikohteet:	Arviointikriteerit yleisellä tasolla:	
Työmenetelmien, -välineiden ja -materiaalinen hallinta Arvioidaan työtehtävään ja työympäristöön soveltu- van työmenetelmän ja välineiden sekä materiaa- lien valintaa ja käyttöä	T1	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää tavallisimpien menetelmien, välineiden ja materiaalien käytön perustana olevaa tietoa toistuvissa työtilanteissa (eli ne menetelmät, välineet ja materiaalit, jotka on määritelty kohteessa 2), mutta tarvitsee ohja- usta tiedon hankinnas- sa ja soveltamisessa.
	H2	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää työhönsä liittyviä työmenetelmiä, työvälineitä ja materiaaleja omatoimisesti työtilanteissa
	K3	<ul style="list-style-type: none"> • valitsee työhönsä sopivimmat työmenetelmät, työvälineet ja materiaalit ja käyttää niitä sujuvasti vaihtelevissa työtehtä- vissä

Arvosana: _____

Perustelut arvosanalle: _____

3. Työn perustana olevan tiedon hallinta				
	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3	Huomioita
	Perushoitoa ja huolenpitotyötä koskevien käsitteiden ja tiedon hallinta			
	hyödyntää työssään tietoa:	perustelee työhönsä liittyviä ratkaisujaan ja toimintatapojaan tiedoilla:	perustelee monipuolisesti työhönsä liittyviä ratkaisujaan ja toimintatapojaan tiedoilla:	
3.1	ihmisen tarpeista, voimavaroista ja hyvinvoinnista.	ihmisen tarpeista, voimavaroista ja hyvinvoinnista.	ihmisen tarpeista, voimavaroista ja hyvinvoinnista.	
3.2	terveyden ja hyvinvoinnin edellytyksistä ja päivittäisistä toiminnoista, perushoidosta (mm. suunhoito, ihon hoito, liikehoito, käsien ja jalkojen hoito, seksuaali- ja lisääntymisterveys sekä seksuaalisuuden monimuotoisuus) ja terveydenhoidosta.	terveyden ja hyvinvoinnin edellytyksistä ja päivittäisistä toiminnoista, perushoidosta ja terveydenhoidosta	terveyden ja hyvinvoinnin edellytyksistä ja päivittäisistä toiminnoista, perushoidosta ja terveydenhoidosta.	
3.3	elimistön normaalista rakenteesta ja toiminnasta.	elimistön normaalista rakenteesta ja toiminnasta.	elimistön normaalista rakenteesta ja toiminnasta.	
3.4	kansanterveydellisistä riskeistä, tapaturmista, muisti-, kansan- ja pitkäaikaissairauksista (mm. sydän- ja verisuonisairaudet, diabetes, epilepsia, Parkinsonin tauti, Alzheimerin tauti, reuma, aivoverenvuoto, aivoinfarkti, mielenterveys- ja päihdesairaudet, artroosi ja osteoporoosi, aistisairaudet ja -vammat).	kansanterveydellisistä riskeistä, tapaturmista, muisti-, pitkäaikais- ja kansansairauksista.	kansanterveydellisistä riskeistä, tapaturmista, muisti-, pitkäaikais- ja kansansairauksista.	
3.5	sosiaalisista ongelmista ja tuen tarpeista (esim. yksinäisyys, elämänhallinnan ongelmat, kaltoinkohtelu, perhe- ja lähisuhdeväkivalta ja mielenterveys- ja päihdeongelmat).	sosiaalisista ongelmista ja tuen tarpeista.	sosiaalisista ongelmista ja tuen tarpeista.	
3.6	kuolevan potilaan hoidosta ja saattohoidosta.	kuolevan potilaan hoidosta ja saattohoidosta.	kuolevan potilaan hoidosta ja saattohoidosta.	

	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3	Huomioita
3.7	tietää sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädäntöä, peruspalveluja ja palvelujen tuottajatahoja sekä toimeentuloturvan etuuksia. Kertoo palveluista ja etuuksista tutuissa asiakastilanteissa sekä toimii säädösten mukaan.	hyödyntää työssään tietoa sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännöstä, palveluista ja palvelujen tuottajatahoista sekä toimeentuloturvan etuuksista.	hyödyntää työssään laajasti tietoa sosiaali- ja terveydenhuollon lainsäädännöstä, palveluista ja palvelujen tuottajatahoista sekä toimeentuloturvan etuuksista asiakkaan tai potilaan tarpeiden mukaisesti.	
3.8	noudattaa sosiaali- ja terveydenhuollon eettisiä periaatteita ja käyttää hoidon ja huolenpidon keskeisiä käsitteitä työssään.	perustelee toimintaansa sosiaali- ja terveydenhuollon eettisillä periaatteilla ja käyttää hoidon ja huolenpidon käsitteitä työssään.	perustelee monipuolisesti toimintaansa sosiaali- ja terveydenhuollon eettisillä periaatteilla ja käyttää sujuvasti hoidon ja huolenpidon käsitteitä työssään.	
3.9	tietää kestävä kehityksen käsitteen ja periaatteet ja ottaa niitä huomioon työssään.	ottaa huomioon työssään kestävä kehityksen periaatteet ja perustelee niillä toimintaansa.	ottaa huomioon työssään kestävä kehityksen periaatteet ja niiden toteuttamismahdollisuudet sekä perustelee niillä monipuolisesti toimintaansa.	
3.10	hyödyntää työssään tietoa ravitsemushoidon perusteista, erityisruokavalioiden, puhtaanapidon ja vaatehuollon perusteista.	perustelee toimintaansa työtilanteissa tiedoilla ravitsemushoidon perusteista, erityisruokavalioiden, puhtaanapidon ja vaatehuollon perusteista.	perustelee monipuolisesti toimintaansa työtilanteissa tiedoilla ravitsemushoidon perusteista, erityisruokavalioiden, puhtaanapidon ja vaatehuollon perusteista.	
Lääkehoitoa koskevan tiedon hallinta				
3.11	hyödyntää tietoa lääkkeistä, yleisimmistä lääkemuo-doista, lääkkeiden antotavoista ja vaikutuksista sekä lääkehoitoon liittyvästä työ- ja ympäristön-suojelusta. Tietää lääkkeiden väärinkäytön ilmiöistä. Toimii lääkehoidon toteutuksessa omien oikeuksiensa ja velvollisuuksiensa mukaisesti.	perustelee ratkaisunsa ja toimintansa tiedolla lääkkeistä, yleisimmistä lääkeaineryhmistä, lääkemuo-doista, lääkkeiden antotavoista ja vaikutuksista sekä lääkehoitoon liittyvästä työ- ja ympäristön-suojelusta. Tietää lääkkeiden väärinkäytön ilmiöistä. Toimii lääkehoidon toteutuksessa omien oikeuksiensa ja velvollisuuksiensa mukaisesti.	perustelee monipuolisesti ratkaisunsa ja toimintansa lääkehoidossa tiedolla * eri lääkkeistä, lääkeaineryhmistä ja lääkemuo-doista ja lääkkeiden antotavoista * yleisimpien lääkkeiden vaikutuksista, haittavaikutuksista ja lääkkeiden väärinkäytön ilmiöistä * lääkehoitoa koskevista säädöksistä, niiden asettamista rajoituksista ja vaatimuksista sekä omista oikeuksistaan ja velvollisuuksistaan (lainsäädäntö, lääkevalvonta ja sairausvakuutus) * lääkehoitoon liittyvästä työ- ja ympäristön-suojelusta.	
3.12	tekee virheettömästi lääkelaskennassa yksikkömuunnokset ja annoslaskut.	tekee virheettömästi lääkelaskennassa yksikkömuunnokset ja annoslaskut.	tekee virheettömästi lääkelaskennassa yksikkömuunnokset ja annoslaskut.	

	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3	Huomioita
	Terveyttä, turvallisuutta ja toimintakykyä koskevan tiedon hallinta			
3.13	hyödyntää työssään tietoa psykososiaalisten tekijöiden, ympäristön ja esteettisyyden merkityksestä terveyden ja hyvinvoinnin sekä turvallisuuden edistämässä.	perustelee toimintaansa tiedolla psykososiaalisten tekijöiden, ympäristön ja esteettisyyden merkityksestä terveyden ja hyvinvoinnin sekä turvallisuuden edistämässä.	perustelee monipuolisesti toimintaansa tiedoilla psykososiaalisten tekijöiden, ympäristön ja esteettisyyden merkityksestä terveyden ja hyvinvoinnin sekä turvallisuuden edistämässä.	
3.14	tietää ergonomisen työskentelyn periaatteita ja ottaa niitä huomioon hoito- ja huolenpitotyössä.	ottaa huomioon työssään ergonomisen työskentelyn periaatteet ja perustelee niillä toimintaansa.	ottaa huomioon työssään ergonomisen työskentelyn periaatteet ja perustelee niillä monipuolisesti toimintaansa.	
3.15	tietää aseptisen työskentelyn periaatteet ja tartuntatautien torjuntatyön säädökset sekä ottaa niitä huomioon hoito- ja huolenpitotyössä.	ottaa huomioon työssään aseptisen työskentelyn periaatteet ja tartuntatautien torjuntatyön säädökset sekä perustelee niillä toimintaansa.	ottaa huomioon työssään aseptisen työskentelyn periaatteet ja tartuntatautien torjuntatyön säädökset sekä perustelee niillä monipuolisesti toimintaansa. Ottaa huomioon työssään yleisimmät tartuntojen aiheuttajat sekä niiden leviämistiet. Ymmärtää infektioiden taloudelliset vaikutukset.	
	Yrittäjyyttä koskevan tietoperustan hallinta			
3.16	hakee ohjattuna tietoa yleisistä yrittäjänä toimimisen edellytyksistä.	hakee tietoa yleisistä yrittäjänä toimimisen edellytyksistä.	hakee tietoa sosiaali- ja terveystieteen yrittäjänä toimimisen edellytyksistä.	

Arviointikohteet:	Arviointikriteerit yleisellä tasolla:	
Työn perustana olevan tiedon hallinta	T1	<ul style="list-style-type: none"> • käyttää tavallisimpien menetelmien, välineiden ja materiaalien käytön perustana olevaa tietoa toistuvissa työtilanteissa (eli ne menetelmät, välineet ja materiaalit, jotka on määritelty kohteessa 2), mutta tarvitsee ohjausta tiedon hankinnassa ja soveltamisessa.
Arvioidaan työssä tarvittavan tiedon hallintaa ja soveltamista	H2	<ul style="list-style-type: none"> • hankkii ja käyttää työssä tarvittavaa tietoa omatoimisesti.
	K3	<ul style="list-style-type: none"> • hankkii ja käyttää itsenäisesti tietoa työssään vaihtelevissa työtilanteissa ja perustelee työhön liittyviä ratkaisujaan hankkimansa tiedon pohjalta.

Arvosana: _____

Perustelut arvosanalle: _____

4. Elinikäisen oppimisen avaintaidot				
	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3	Huomioita
	Oppiminen ja ongelmanratkaisu			
4.1	tunnistaa omia vahvuuksiaan ja kehittämisalueitaan sekä arvioi ammatillista kehittymistään. Muuttaa toimintaansa palautteen perusteella.	tunnistaa ammatillisen kasvunsa ja kehittymisensä vaiheen sekä asettaa tavoitteita ammatilliselle kehitymiselle. Arvioi toimintaansa ja muuttaa toimintaansa palautteen perusteella.	tunnistaa ammatillisen kasvunsa ja kehittymisensä vaiheen sekä ottaa siitä vastuun. Arvioi toimintaansa realistisesti sekä muuttaa toimintaansa palautteen perusteella.	
4.2	hakee ohjausta hoito- ja huolenpitotyössä tekemiinsä ratkaisuihin ja toimintaansa.	perustelee hoito- ja huolenpitotyössä tekemänsä ratkaisut ja toimintansa ammatillisilla tiedoilla.	perustelee monipuolisesti hoito- ja huolenpitotyössä tekemänsä ratkaisut ja toimintansa ammatillisilla tiedoilla ja esittää ongelmatilanteissa realistisia ja rakentavia ratkaisuvaihtoehtoja.	
	Vuorovaikutus ja yhteistyö			
4.3	toimii vastuullisesti työyhteisössä ja selviytyy tutuissa vuorovaikutustilanteissa.	toimii vastuullisesti ja yhteistyökykyisesti työryhmän jäsenenä.	toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja joustavasti työyhteisössä.	
	Ammattietiikka			
4.5	noudattaa toistuvissa työtilanteissa sosiaali- ja terveydenhuollon säädöksiä ja määräyksiä. Toimii tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti. Hakee eettisistä periaatteista ratkaisuja haasteellisissa tilanteissa.	noudattaa muuttuvissa työtilanteissa sosiaali- ja terveydenhuollon säädöksiä ja määräyksiä. Toimii tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti tukeutuen haasteellisissa tilanteissa eettisiin periaatteisiin.	noudattaa muuttuvissa työtilanteissa sosiaali- ja terveydenhuollon säädöksiä ja määräyksiä. Toimii haasteellisissa tilanteissa tasa-arvoisesti ja yhdenvertaisesti perustellen ratkaisujaan ja toimintaansa eettisillä periaatteilla.	
	Terveys, turvallisuus ja toimintakyky			
4.6	noudattaa työpaikan työhyvinvointi- ja työsuojeluohjeita sekä työpaikan sähkö-, säteily- ja paloturvallisuusmääräyksiä. Käyttää asianmukaista työasua ja tarvittavia suojaimia.	noudattaa työpaikan työhyvinvointi- ja työsuojeluohjeita sekä työpaikan sähkö-, säteily- ja paloturvallisuusmääräyksiä. Torjuu työn aiheuttamia terveysvaaroja ja -haittoja ja ylläpitää omalta osaltaan hyvää ilmapiiriä työpaikalla.	noudattaa työpaikan työhyvinvointi ja työsuojeluohjeita ja työpaikan sähkö-, säteily- ja paloturvallisuusmääräyksiä. Torjuu työn aiheuttamia terveysvaaroja ja -haittoja. Ehkäisee ennalta työn aiheuttamia riskitekijöitä sekä ylläpitää omalta osaltaan hyvää ilmapiiriä työpaikalla.	

	Tyydyttävä T1	Hyvä H2	Kiitettävä K3	Huomioita
4.7	toimii voimassa olevien hygieniakäytäntöjen ja aseptisen työjärjestyksen mukaisesti ja huolehtii henkilökohtaisesta hygieniastaan (mm. käsien pesu ja desinfiointi) niin, ettei aiheuta tartuntoja.	toimii voimassa olevien hygieniakäytäntöjen ja aseptisen työjärjestyksen mukaisesti ja tuntee voimassa olevat säännökset.	toimii voimassa olevien hygieniakäytäntöjen ja aseptisen työjärjestyksen mukaisesti ja perustelee tekemänsä ratkaisut. Ottaa työsäännöksiin huomioon voimassa olevat säännökset.	
4.8	käyttää ergonomisesti oikeita työskentelytapoja hoito- ja huolenpitotyössä sekä hyödyntää taukoliikuntaa tuki- ja liikuntaelinvammojen ennaltaehkäisyssä.	käyttää ergonomisesti oikeita työskentelytapoja ja apuvälineitä hoito- ja huolenpitotyössä sekä hyödyntää taukoliikuntaa tuki- ja liikuntaelinvammojen ennaltaehkäisyssä.	työskentelee hoito- ja huolenpitotyössä ergonomisesti oikein hyödyntäen asiakkaan tai potilaan voimavaroja ja apuvälineitä sekä ennaltaehkäisee työn aiheuttamia tapaturmia ja vammoja sekä hyödyntää taukoliikuntaa tuki- ja liikuntaelinvammojen ennaltaehkäisyssä.	
4.9	tunnistaa väkivallan uhkan ja suojelee tarvittaessa itseään. Tarvitsee ohjausta työssään havaitseman kaltoin kohtelun ja perhe- ja lähisuhdeväkivallan puheeksi ottamiseen ja siitä tiedottamiseen.	kohtaa työryhmän jäsenenä haastavasti käyttäytyvän asiakkaan tai potilaan ja toimii työyhteisön toimintaohjeiden mukaan. Ottaa puheeksi työssään havaitseman kaltoin kohtelun ja perhe- ja lähisuhdeväkivallan ja tiedottaa siitä työryhmässä.	ennaltaehkäisee ja tunnistaa väkivallan uhkaa ja kohtaa haastavasti käyttäytyvän asiakkaan tai potilaan työryhmän jäsenenä. Soveltaa työyhteisön toimintaohjeita ja tarvittaessa suojelee itseään. Ottaa luontevasti puheeksi työssään havaitseman kaltoin kohtelun ja perhe- ja lähisuhdeväkivallan, ohjaa sen osapuolia avun hakemisessa ja tiedottaa asiasta työryhmässä.	
4.10	antaa ensiavun EA1-vaatimustason mukaisesti.	antaa ensiavun EA1-vaatimustason mukaisesti.	antaa ensiavun EA1-vaatimustason mukaisesti.	

Arviointikohteet:	Arviointikriteerit yleisellä tasolla:	
Oppiminen ja ongelman ratkaisu Arvioidaan omaa osaamista työn tekijänä ja työn kehittämistä, ongelmien ratkaisemista sekä valintojen ja päätösten tekemistä	T1	<ul style="list-style-type: none"> • hakee ohjattuna tietoa • suunnittelee työtään, mutta uusissa tilanteissa tai työympäristön muuttuessa tarvitsee ohjausta • arvioi työnsä onnistumista • selviytyy tutuista tilanteista, mutta muuttuvissa ja valintatilanteissa tarvitsee ohjausta ja tukea
	H2	<ul style="list-style-type: none"> • hakee tietoa ohjeiden mukaan • suunnittelee oman työnsä ja arvioi työnsä onnistumista työn kuluessa • ottaa vastaan palautetta ja toimii palautteen mukaisesti • selviytyy muuttuvista ja valintatilanteista oma-aloitteisesti
	K3	<ul style="list-style-type: none"> • hakee itsenäisesti tietoa • suunnittelee itsenäisesti vastuullaan olevia tehtäviä ja arvioi osaamistaan ja työnsä onnistumista sekä perustelee arviotaan • arvioi ja kehittää työskentelytapojaan ja työympäristöään • kehittää toimintaansa saamansa palautteen pohjalta • toimii erilaisissa tilanteissa itsenäisesti, tilanteeseen sopivasti ja löytää toiminnalleen vaihtoehtoisia toimintatapoja
Vuorovaikutus ja yhteistyö Arvioidaan toimintaa vuorovaikutustilanteissa ja yhteistyökykyä.	T1	<ul style="list-style-type: none"> • noudattaa vuorovaikutustilanteisiin annettuja ohjeita toimiessaan omassa oppimis- ja työyhteisössään • tekee työyhteisössä vastuullaan olevat tehtävät, mutta tarvitsee ajoittain ohjausta • toimii tutussa työyhteisössä ja ryhmässä ja pyytää tarvitessaan apua muilta
	H2	<ul style="list-style-type: none"> • toimii tilanteen vaatimalla tavalla omassa oppimis- ja työyhteisössään erilaisissa vuorovaikutus- tilanteissa • tekee omatoimisesti työyhteisössä vastuullaan olevat tehtävät • toimii erilaisten ihmisten kanssa työyhteisössä ja ryhmässä
	K3	<ul style="list-style-type: none"> • ilmaisee selkeästi asiansa ja tuo rakentavasti esille erilaisia näkökantoja • toimii vastuullisesti, yhteistyökykyisesti ja tasavertaisesti erilaisten ihmisten kanssa työyhteisön ja ryhmän jäsenenä • tukee ja auttaa muita sekä ottaa työssään huomioon seuraavan työvaiheen ja työn- tekijän

Ammattietiikka Arvioidaan toimintaa ammattietiikan, ammatin arvo-perustan ja tehtyjen sopimusten mukaisesti.	T1	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa annettuja eettisiä ohjeita ja aikatauluja
	H2	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa annettuja eettisiä ohjeita, sopimuksia ja säädöksiä sekä aikatauluja
	K3	<ul style="list-style-type: none"> toimii työyhteisön arvojen, tavoitteiden, eettisten ohjeiden, sopimusten ja säädösten mukaisesti vaihtelevissa tilanteissa sekä noudattaa aikatauluja
Terveys, turvallisuus ja toimintakyky Arvioidaan terveyttä ylläpitävää ja turvallista toimintaa sekä toiminta- kyvyn ylläpitoa.	T1	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa työstä annettuja turvallisuusohjeita eikä aiheuta vaaraa itselleen eikä muille varmistaa turvallisuuden ohjeiden mukaisesti käyttää turvallisesti ohjeiden mukaisia suojaimia, työvälineitä ja työmenetelmiä työskentelee pääsääntöisesti ergonomisesti oikein.
	H2	<ul style="list-style-type: none"> noudattaa työyhteisön ohjeita ja ottaa työssään huomioon työyhteisön jäsenten ja työympäristön turvallisuuden varmistaa turvallisuuden käyttää turvallisesti suojaimia, työvälineitä ja työmenetelmiä työskentelee ergonomisesti oikein
	K3	<ul style="list-style-type: none"> toimii työyhteisön arvojen, tavoitteiden, eettisten ohjeiden, sopimusten ja säädösten mukaisesti vaihtelevissa tilanteissa sekä noudattaa aikatauluja noudattaa työyhteisön ohjeita ja ottaa työssään huomioon työyhteisön jäsenten ja työympäristön turvallisuuden varmistaa turvallisuuden ja tiedottaa havaitsemistaan vaaroista ja riskeistä käyttää turvallisesti suojaimia, työvälineitä ja työmenetelmiä käyttää turvallisista, sopivasti kuormittavia ja vaihtelevia työmenetelmiä ottaen huomioon ergonomian

Arvosana: _____

Perustelut arvosanalle: _____
